

ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

NEEDS FOR THE PERFORMANCE ON THE CHILD DEVELOPMENT CENTER'S
STANDARD UNDER THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS
IN BAN PHAI DISTRICT, KHON KAEN PROVINCE*

นันทวรรณ ชันทะ, จิรวัดณ์ วรณโรจน์

มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Nanthawan Khantha, Jirawat Waroonroj

Northeastern University, Thailand

E-mail: anthawan40000593@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 0.67 – 1.00 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และดัชนีค่าความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันในการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็ก รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่พึงประสงค์ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

2. ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ โดยเรียงลำดับความสำคัญจำเป็น ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 3) ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

*ได้รับบทความ: 12 พฤษภาคม 2564; แก้ไขบทความ: 15 กุมภาพันธ์ 2565; ตอรับตีพิมพ์: 30 เมษายน 2565

ความสำคัญ : ความต้องการจำเป็น; มาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

The purposes of this research were to study the current situation, the desirable conditions and the needs for the performance on the Child Development Center's standard under the local administrative organizations in Ban Phai district, Khon Kaen Province. The sample group used for this research consisted of school administrators, teachers, and the child development center executive committees, with the total number of 155 people. The tool used for data collection was a 5-level rating scale questionnaire with 0.67-1.00 of content validity and 0.93 of the whole questionnaire reliability. The statistics used to analyze data comprised percentage, frequency, mean and PNI modified index.

The research results were found that:

1. The current situation in the performance on the child development center's standard under the local administrative organizations in Ban Phai district, in overall, was found at a high level, when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was teacher/caretaker provided caretaking and learning and playing experience management for child development, followed by the management of early childhood children development center and the quality of early childhood children of child development center, respectively. The desirable conditions, in overall, were found at the highest level, when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was the quality of early childhood children of child development center, followed by the management of early childhood children development center and teacher/caretaker providing caretaking and learning and playing experience management for child development, respectively.

2. Needs for the performance on the child development center's standard under the local administrative organizations in Ban Phai district ranked according to the importance were as follows: 1) The quality of early childhood children of child development center. 2) The management of early childhood children development center. 3) Teacher/caretaker providing caretaking and learning and playing experience management for child development.

Keywords: Needs, the Child Development Center's Standard

บทนำ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กก่อนวัยเรียน เตรียมความพร้อมแก่เด็กให้มีคุณภาพ ให้ได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนส่งเสริมให้มีลักษณะนิสัยที่เหมาะสมกับวัยเป็นไปอย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ เติบโตตามศักยภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย และมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับต่อไป ที่มีทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่วนราชการต่าง ๆ ถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง ทำให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังมีความแตกต่างหลากหลาย ทั้งในด้านโครงสร้าง การบริหารงาน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงกำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปฐมวัยและการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกออกเป็น มาตรฐานการดำเนินงาน 3 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2) ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 3) ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2562)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น มีจำนวน 16 แห่ง ประกอบด้วย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองน้ำใส ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลแคนเหนือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหินตั้ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหินตั้ง 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหัวหนอง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านลาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลป่าปอ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดอรุณญาวาส ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดสว่างอารมณ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองแวงไร่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแก่น้อย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองเพี้ย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเก็ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเก็ง 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเก็ง 3 ปัจจุบันหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 16 คน ครูผู้ดูแล จำนวน 63 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 180 คน และมีนักเรียนรวมทั้งสิ้น จำนวน 806 คน (สำนักทะเบียนองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น, 2563) ซึ่งแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสถานที่ตั้ง ด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ด้านการบริหารจัดการ และด้านบุคลากร การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ทุกแห่งมีแผนและนโยบายการดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน แต่ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่งมีความพร้อมและความคล่องตัวในการดำเนินงาน การนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการทุ่มเทงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษา แต่ก็มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางแห่งที่ยังขาดการ

พัฒนา ขาดการเอาใจใส่จากผู้เกี่ยวข้อง ทำให้ประสิทธิภาพและคุณภาพยังไม่ได้มาตรฐานหรืออยู่ระดับที่พึงพอใจ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ดูแลเด็ก ได้เล็งเห็นความสำคัญของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ตามมาตรฐานทั้ง 3 มาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย 1) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2) มาตรฐานด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 3) มาตรฐานด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย จึงสนใจทำการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาในศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษา มีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ประสพผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายการจัดการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแล และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 แห่ง แบ่งเป็น ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 16 คน ครูผู้ดูแล จำนวน 63 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 180 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 259 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแล และคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 แห่ง กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน ครูผู้สอน จำนวน 63 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 76 คน รวมเป็น 155 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วย ตำแหน่ง เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการวัดแบบลิเคิทสเกล Likert (1970) ตั้งแต่ระดับปฏิบัติ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่ง เป็นคณะกรรมการบริหารฯ คิดเป็นร้อยละ 49.03 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.61 ส่วนมากมีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.90 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.10 และมีประสบการณ์ในตำแหน่ง 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.71

2. ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

ที่	การดำเนินงานตามมาตรฐานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ	PNI Modified	ลำดับ
1.	ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.61	0.72	มาก	4.69	0.54	มากที่สุด	0.30	2
2.	ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.91	0.57	มาก	4.65	0.51	มากที่สุด	0.19	3
3.	ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.60	0.60	มาก	4.70	0.48	มากที่สุด	0.31	1
รวม		3.71	0.63	มาก	4.68	0.51	มากที่สุด	0.26	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = 0.72) และด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.54) และ ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ และในส่วนของความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ พบว่า ความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐาน

ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ โดยภาพรวม พบว่า ค่าดัชนี เท่ากับ 0.26 โดยเรียงตามความสำคัญ ดังนี้

1. ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($PNI_{Modified} = 0.31$)
2. ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ($PNI_{Modified} = 0.30$)
3. ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

($PNI_{Modified} = 0.19$)

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะประเด็นที่สำคัญในการอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ พบว่า โดยภาพรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ มีสภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็ก รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามลำดับ อธิบายได้ว่า ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะต้องดำเนินงานตามแนวนโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดไว้ในแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545-2559 ซึ่งเริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2545 โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ เพื่อเป็นแนวทางให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งสามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม โดยมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2561 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2) ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กและจัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 3) ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2562) ซึ่งในแต่ละด้านจะกำหนดรายละเอียด เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน และเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีการสนับสนุนงบประมาณแก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งเป็นประจำทุกปี อาทิ ค่าจ้างผู้ดูแลเด็กเล็กค่าวัสดุการศึกษา ทุนการศึกษา ค่าพัฒนาผู้ดูแลเด็กเล็ก และเงินอุดหนุนอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เป็นต้น และในการดำเนินการนั้น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็ก

เล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด จึงทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ มีสภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตติยา ซาดิประสพ (2560) ที่ศึกษาสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนางรอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิมลวรรณ ศิริ (2561) ที่ศึกษาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ มีความคาดหวังให้การดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นไปตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และ ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับ อธิบายได้ว่า การดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพเด็กยังพบปัญหาหลายประการ เช่น กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ยังขาดความหลากหลาย ไม่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก การบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ครอบครัว และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก น้อย ขาดการนิเทศครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง เพราะโดยเฉพะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปรับตัวก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นแต่ละชั้นจนถึงการเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ สภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กตามช่วงวัย และควรมีการส่งเสริมให้พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ครอบครัว และชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการศึกษาของปรมินทร์ ใจห้าว (2560) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองในจังหวัดชลบุรี พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองใน

จังหวัดชลบุรี ขนาดเล็ก มีการบริหารจัดการไม่ค่อยมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และเสนอให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านในด้านบุคลากรที่ควรต้องมีการอบรมและการประเมินบุคลากรในทุกด้านมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยมากขึ้น และควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิมลวรรณ ศิริ (2561) ที่เสนอให้มีการส่งเสริมให้มีการจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิภาพร ศรีพงษ์ยิ่ง (2561) ที่เสนอให้ ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรในเรื่องการจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและมีการจัดให้มีการนิเทศการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Fantuzzo (2000 อ้างถึงใน สุริยา สุขรัมย์, 2559) ที่ทำการศึกษารื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษาระดับปฐมวัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองการศึกษาระดับปฐมวัย มี 3 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียนและการเข้าร่วมประชุมของโรงเรียน สำหรับผู้ปกครองที่เข้ามามีส่วนร่วม พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อยและผู้ปกครองที่ติดต่อกับโรงเรียนในระดับสูง ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษาของเด็ก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bell (2012 อ้างถึงใน วิภาพร ศรีพงษ์ยิ่ง, 2561) ที่ศึกษาการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน พบว่า เหตุผลของผู้ปกครองที่เข้ามามีส่วนร่วม คือ ผู้ปกครองมีความเชื่อว่า การมีส่วนร่วมเป็นการช่วยเหลือครู และกิจกรรมที่ทำนั้น ทำให้เด็กได้มีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น ส่วนเหตุผลของผู้ปกครองที่ไม่เข้าร่วม คือ โรงเรียนไม่ได้เรียกร้องขอความร่วมมือและไม่มีเวลาให้ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ การศึกษาและอาชีพ แต่ปัจจัยเรื่องเชื้อชาติไม่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วม

2. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น มีความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากที่สุด อธิบายได้ว่า การศึกษาระดับอนุบาล หรือระดับก่อนประถมศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาเด็ก เนื่องจากการเจริญเติบโตของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปี เป็นระยะเวลาที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมอารมณ์ และจิตใจ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทรัพยากรที่ทรงคุณค่า ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จึงคาดหวังว่าการบริหารจัดการ การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จัดขึ้นจะสามารถดูแลและการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยด้านต่าง ๆ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว เหมาะสมตามช่วงวัย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Phillips et al. (1980 อ้างถึงใน ประมินทร์ ใจห้าว, 2560) ที่ศึกษาคุณภาพของศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในเบอร์มิวด้า (Bermuda) พบว่า การศึกษาของศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในเบอร์มิวด้า มี

คุณภาพและเป็นที่ยอมรับในผลงาน โดยพิจารณาได้จากสภาพแวดล้อม 6 ประการ คือ การดูแลประจำวัน การจัดตกแต่งพื้นที่และการจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับเด็กประสบการณ์ใช้เหตุผลทางภาษา กิจกรรมการใช้ กล้ามเนื้อและกล้ามเนื้อใหญ่ของศูนย์ทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะพัฒนาการ ด้านสังคมและภาษาของเด็ก

บทสรุป

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครูผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต่างให้ความร่วมมือกันปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ มีการดำเนินงานที่เป็นไปตามมาตรฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานตามมาตรฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การดำเนินงานด้านการพัฒนา คุณภาพเด็กยังพบปัญหาหลายประการ เช่น กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและ สติปัญญายังขาดความหลากหลาย ไม่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก การบริหารจัดการ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ครอบครัว และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ กับศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก น้อย ขาดการนิเทศครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อ พัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง เพราะโดยเฉพาะการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปรับตัวก่อนเข้ารับการศึกษาใน ระดับที่สูงขึ้นแต่ละชั้นจนถึงการเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้อง กับพัฒนาการของเด็กตามช่วงวัย และควรมีการส่งเสริมให้พ่อแม่/ผู้ปกครอง/ครอบครัว และชุมชน ได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขต พื้นที่อำเภอบ้านไผ่ อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ เครื่องเล่น สนามมีความเหมาะสมตามพัฒนาการและช่วงวัยของเด็ก ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการสำรวจ

และจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อเครื่องเล่นสนามที่มีความเหมาะสมตามพัฒนาการและช่วงวัยของเด็กปฐมวัย อย่างเพียงพอ เพื่อให้เด็กได้มีพัฒนาทั้ง 4 ด้าน อย่างเหมาะสมตามวัย

1.2 ด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดกิจกรรมสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก เด็กกับเด็ก และการแก้ไขข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ ควรมีการประชุมผู้ปกครอง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมให้ข้อมูล หรือข้อเสนอแนะในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การพัฒนาเด็ก และการแก้ไขข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ เป็นประจำทุกปี

1.3 ด้านคุณภาพของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ เด็กแรกเกิด - 2 ปี มีพัฒนาการด้านการรับรู้และเข้าใจภาษาที่เหมาะสมตามวัย และมีพัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและการเข้าสังคมที่เหมาะสมตามวัย ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ ควรมีจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เสริมสร้างให้เด็กรักการอ่าน พูด เขียน การช่วยเหลือตนเองและการเข้าสังคมที่เหมาะสมตามวัย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการด้านทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนเหมาะสมกับวัย และเด็กรู้จักช่วยเหลือตนเองและสามารถเข้าสังคมที่เหมาะสมตามวัย ควรมีกิจกรรมการเยี่ยมบ้าน เพื่อสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบ้านกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาและส่งเสริมเด็ก

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพื่อให้ได้แนวทางในการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรมและเกิดประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). *มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครราชบัณฑิต.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : บริษัท. สุวีริยาสาส์น จำกัด.

- ปรมินทร์ ใจห้าว. (2560). *แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองในจังหวัดชลบุรี*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับผู้บริหารวิทยาลัย
พาณิชยศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตติยาชาติ ประสพ. (2560). *สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วิภาพร ศรีพงษ์ยิ่ง. (2561). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล
เกิ่ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
จัดการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิมลวรรณ สิริ. (2561). *การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบาง
บัวทอง จังหวัดนนทบุรี*. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 14(3): 225-239.
- สำนักทะเบียน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น. (2563). *ข้อมูลบุคลากร นักเรียนและผู้มี
ส่วนเกี่ยวข้องของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอบ้านไผ่ จังหวัด
ขอนแก่น*. ขอนแก่น: สำนักทะเบียน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไผ่.
- สุริยา สุขรัมย์. (2559). *การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.